

ЛИСТОПАД-
ГРУДЕНЬ

2016

№ 6 (132)

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

Всеукраїнський науковий журнал

ЗМІСТ

Шеф-редактор

С. О. Павленко

Головний редактор

В. О. Дятлов

Заст. головного редактора

О. Б. Коваленко

Редакційна колегія

В. О. Дятлов

М. К. Бойко

О. Г. Самойленко

А. М. Боровик

Г. В. Боряк

Є. М. Луняк

О. Б. Коваленко

О. О. Маврин

О. П. Моця

Ю. А. Мицик

А. М. Острянок

С. О. Павленко

В. М. Половець

Г. В. Палакін

С. М. Свистович

Т. В. Чухліб

К. М. Ячменіхін

Редакційна рада

І. М. Аліфіренко

О. Я. Гранін

Г. Ю. Івакін

С. Л. Лаєвський

Д. М. Лозовий

В. В. Мельничук

П. М. Мовчан

М. О. Носко

Н. Б. Реброва

І. М. Ситий

Ю. О. Соболев

О. П. Рєєнт

В. Ф. Чепурний

Випусковий редактор

О. В. Ткаченко

Журнал видається за
фінансової підтримки
Чернігівської
облдержадміністрації.

Засновники –
Чернігівський національний
педагогічний університет
імені Т. Г. Шевченка,
Всеукраїнське товариство
«Просвіта» ім. Тараса
Шевченка,
Інститут української
археології та джерело-
знавства
ім. М. С. Грушевського
НАН України.

Рекомендовано до друку
Вченою радою Чернігівського
національного педагогічного
університету імені
Т. Г. Шевченка (протокол
№ 5 від 8 грудня 2016 р.)

У ГЛИБ ВІКІВ

Васюта О. Курган Чорна Могила в історичних дослідженнях
минулого та сучасності. 3

Келембет С. Пом'яники (синодики) князів
Чернігівської землі як історичне джерело. 19

Бірюк П. Участь верховських князів у політичних конфліктах
у Литві (30-ті рр. XV ст.) 38

Балушок В. Загадкові севрюки: 5. Проблема назви.
Територія і стан її заселеності. 44

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ

Доманова Г. Війти Стародубського магістрату
(друга половина XVII – XVIII ст.) 56

Бондар О. План Прилуцької фортеці 1745 р. у альбомі
Ф. Ласковського. 63

Ломко О. Засновник міста Донецьк: Кочубей чи Юз? 67

ЦЕРКОВНА СТАРОВИНА

Шумило С. Нове джерело до біографії І. Мазепи
та історії зв'язків української козацької старшини
з центром православного чернецтва на Афоні. 73

Глухенький А. Купчі та уступні записи як джерело з історії
земельної власності Чернігівського кафедрального
Борисоглібського монастиря. 85

Пиріг П., Конопля Ю. Про церковне будівництво та плани
храмів на Чернігівщині. 92

Тимошик М. Становлення, ствердження та знищення Української
Автокефальної церкви на Чернігівщині у 20-30-х роках
XX століття (за архівними матеріалами та пресою
копильної Ніжинської округи). 107

МОВОЮ ДОКУМЕНТІВ

о. Мицик Ю., Федотов В., Циганок О. «Могилянecь» – «могилянцю»
про «могилянця» (із кореспонденції Івана Мазепи). 129

Огієвська Р. Заповіт Петра Івановича Прокоповича 1826 р. 132

Морозова А. Невідомий факт з історії діяльності
«Черниговских епархиальных известий». 135

СПОГАДИ. ЩОДЕННИКИ.

Тарасенко О. Щоденник О. М. Лазаревського. 138

Ванжа В. Нотатки після прочитання книги Олександра Лук'яненка
«Невже це з нами так було?» 144

РОЗВІДКИ

Травкіна О. Про вихованців Чернігівського колегіуму
на початку XVIII ст. 146

Рига Д. До питання про навчально-виховний процес та побут учнів
духовної семінарії у Новгороді-Сіверському (1785-1797 рр.) . . . 154

Маслійчук В. «Въ городѣ маломъ, нагорномъ, здоровомъ,
красивомъ и как бы одной гимназії принадлежащемъ» (Новгород-
Сіверське училище (гімназія) кінця XVIII – початку XIX ст.) 162

Кириченко В. З історії охорони Стрижня
(за матеріалами справи № 112 ДАЧО). 175

Міщанин В. Невідомі сторінки з біографії Олександра Кир'якова . 180

Шекун В. Нові відомості до біографії С. Д. Носа (1829 – 1900) . . . 185

НАРОДОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Ткач Х. Традиційні родильні звичаї та обряди українського
Полісся в другій половині XIX – на початку XX століття. 193

РЕЦЕНЗІЇ. ОГЛЯДИ. АНОТАЦІЇ

Гейда О., Демченко Т. Велика Мала. . . (До виходу в Україні першого
тому «Української малої енциклопедії» Є. Онацького) 197

НАУКОВА ХРОНІКА

Сапон В. «Я не боюсь тюрми і ката». 201

Некролог. Пам'яті Володимира Петровича Коваленка 202

«СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС»

Всеукраїнський науковий журнал

Наказом МОН України № 1328 від 21.12. 2015 журнал включено до Переліку наукових фахових видань України, публікації яких зараховуються до результатів дисертаційних робіт з історії.

Реєстраційне свідоцтво КВ № 16226 – 4698 ПР від 21 грудня 2009 р., видане Міністерством юстиції України.

ISSN 2518-7422

Індекс 74325

Адреса редакції: 14000, м. Чернігів, вул. Хлібопекарська, 10

Телефон для довідок 95-74-18

Сайт журналу: www.siver-litopis.cn.ua (ISSN 2518-7430)

Базові освітні, наукові, культурологічні установи, де зберігаються комплекти журналу «Сіверянський літопис»:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Національна парламентська бібліотека України

Державна науково-технічна бібліотека України

Львівська державна наукова бібліотека ім. В. Стефаника

Одеська національна наукова бібліотека

Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка

Книжкова палата України

Журнал надсилається також до інших бібліотек, наукових, освітніх та культурологічних закладів України, США, Канади, Англії.